

Arkivnr: 2017/11122-8

Saksbehandlar: Tale Halsør, Roald Orvedal, Heidi Bjønnes Larsen og Meng-Chieh Yang

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		03.05.2018

Omdisponering av midlar til hydrogenfyllestasjon

Samandrag

Fylkestinget sette i PS 290/2015 av 4 millionar kroner til hydrogenfyllestasjonar i 2016. Det er gitt tilsegn til Uno-X på fordeling av desse til to hydrogenfyllestasjonar. Beløpet vart overført til 2017 i påvente av at dei to anlegga vart realisert. I etterkant av vårt tilsegn har ENOVA gitt tilsegn om støtte til same prosjekt. Det er ein god situasjon at prosjektet kan realiserast utan fylkeskommunal medverknad. Status er at ENOVA-bidraget vert avkorta tilsvarande om fylkeskommunen gir tilskot til dei to hydrogenstasjonane, og Uno-X vil ikkje fremme krav om utbetaling av tilsegn. Bevillinga er overført budsjett 2018, og det er opp til Fylkesutvalet å vedta alternativ bruk av avsette midlar.

Fylkesrådmannen gjer i saka framlegg om å omdisponere midlane til dei mest relevante føremåla for å vidareutvikle hydrogenmarknaden i fylket (vedtakspunkt 1.1. og 1.2.). Prioriterte tiltak innanfor miljø- og klimaområdet, som supplerer og styrker tiltak i handlingsprogram 2018 for Klimaplan for Hordaland (vedtakspunkt 1.3. og 1.4.). Samt delfinansiering av Tømmerkai i Granvin, som bidreg til å flytte transport frå veg til sjø (vedtakspunkt 1.4.).

Økonomi: Saka gjeld å omdisponere midlar som er overført frå budsjett 2017 til 2018 og då innafør gjeldande ramme.

Klima: Tiltaka i framlegget supplerer og styrker tiltak i handlingsprogram 2018 for Klimaplan for Hordaland.

Folkehelse: Tiltak som reduserer klimagassutslepp og lokal luftforureining støttar opp om *Regional plan for folkehelse 2.1 Gode, trygge og aktive nærmiljø for befolkninga*.

2 D: Leggje til rette for tiltak som både førebyggjer og reduserer luftforureining og støy – spesielt i tettbygde område og i byane.

Regional planstrategi: Tiltaket støttar opp om *Regional planstrategi 2.3 Klima- og miljøvenleg utvikling*.

1. Redusera klimagassutslepp og anna luftforureining frå transportsektoren og energiforsyning i bygningar.

Forslag til vedtak

1. Fylkesutvalet omdisponerer avsette midlar til hydrogenfyllestasjon, kr. 4 millionar, til følgande prosjekt:

Hydrogen:

1.1 Utlysing av tilskot til kjøp av hydrogenbilar	kr. 200 000
1.2 Støtte til utviklingsprosjekt i kommunar	kr. 400 000

Andre miljø- og klimatiltak:

1.3 Solceller på tak, Arna VGS

kr. 2 200 000

1.4 Støtte til frivillige organisasjonar

kr. 200 000

1.5 Tømmerkai i Granvin

kr. 1 000 000

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 02.11.20178

Fylkestinget sette i PS 290/2015 av 4 millionar kroner til hydrogenfyllestasjonar i 2016. Det er gitt tilsegn til UnoX på fordeling av desse til to hydrogenfyllestasjonar i Bergensområdet. Beløpet vart overført til 2017 i påvente av at dei to anlegga vart realisert. I etterkant av vårt tilsegn har ENOVA gitt tilsegn om støtte til same prosjekt. Det er ein god situasjon at prosjektet kan realiserast utan fylkeskommunal medverknad. Status er at ENOVA-bidraget vert avkorta tilsvarende om fylkeskommunen gir tilskot til dei to hydrogenstasjonane, og UnoX vil ikkje fremme krav om utbetaling av tilsegnet.

Fylkesrådmannen rår til at løyvinga vert omdisponert på følgjande måte:

Omdisponering	kr
Hydrogen	
1.1 Utlysing av tilskot til kjøp av hydrogenbilar	200 000
1.2 Støtte til utviklingsprosjekt i kommunar	400 000
Andre miljø- og klimatiltak	
1.3 Solceller på tak, Arna VGS	2 200 000
1.4 Støtte til frivillige organisasjonar	200 000
1.5 Tømmerkai i Granvin	1 000 000
Totalt	4 000 000

1. Omdisponering

1.1. Utlysing av tilskot til kjøp av hydrogenbilar

Den første fyllestasjonen for hydrogen på Vestlandet opna i januar i år. Den andre stasjonen skal etter planen opne før sommaren på Søreide. Overgang til hydrogen på køyretøy vil redusere utslepp av klimagassar frå transport, og er den aktuelle nullutsleppsteknologi for bilar i næringsverksemd, som har behov for lang rekkevidde og større køyretøy.

Eit vilkår i ENOVA si stønad til hydrogenstasjonane i Bergen er ei undersøking av erfaringar med bruk av hydrogenbil som drosje. Pr i dag er det berre ein hydrogenbil som går som drosje i Hordaland og det er naudsynt å få fleire hydrogendrosjar for å kunne si noko om generelle erfaringar med bruk av hydrogenbilar som drosje. Hydrogenbilane er dyrare i innkjøp til drosjeformål enn tilsvarende fossilbilar og det er truleg naudsynt med økonomisk stønad for å auke talet. I handlingsprogram for 2018 til klimaplan for Hordaland er det sett av 300 000 til å støtte kjøp av brenselcellebilar (som køyrer på hydrogen) i transportbedrifter, som drosjer. Fylkesrådmannen er kjent med at det er stor interesse for å kjøpe slike bilar og gjer framlegg om å styrke denne satsinga med 200 000 kr.

1.2. Utviklingsprosjekt i kommunar

Hordaland er rikt på naturressursar som kan nyttast inn i ein hydrogenmarknad. Fylkesrådmannen er kjent med initiativ til utviklingsprosjekt innan hydrogen frå ulike aktørar i fleire delar av fylket, både kommunar og næringslivsaktørar. Vestlandsrådet har teke initiativ til å utarbeide ein strategi med målsetting om å etablere Vestlandet som ein sterk region innanfor utvikling av hydrogen som energiberar og kommersialisering av hydrogenteknologi. For å stimulere denne utviklinga vil det vere viktig å styrke nettverk av private og offentlege aktørar med initiativ til utviklingsprosjekt innan hydrogen.

Fylkeskommunen vedtok i 2017 «Hydrogenteknologi i Hordaland», som sett fram mål og strategiar for å «Etablere ei verdikjede for hydrogen i Hordaland, som del av ein større hydrogenmarknad på Vestlandet». Fylkesrådmannen gjer framlegg om å omdisponere ein del av midlane til utviklingsprosjekt i nettverk mellom kommunar og næringsliv i kommunane. Tilskotet vil gå til minst 2 kommunar og vil vere med å realisere delmål 2 og 3 i fylkeskommunen sin hydrogenstrategi.

Delmål 2. *I lag med næringsliv i fylket drive fram gode prosjekt som kan bidra til å etablere ein verdikjede for hydrogen i fylket.*

a. *Nytte etablerte verkemidlar for å stimulere til klimavenlege hydrogenprosjekt i næringslivet i fylket.*

Delmål 3. *Auke kompetansen om hydrogen som grunnlag for klimavenleg næringsliv.*

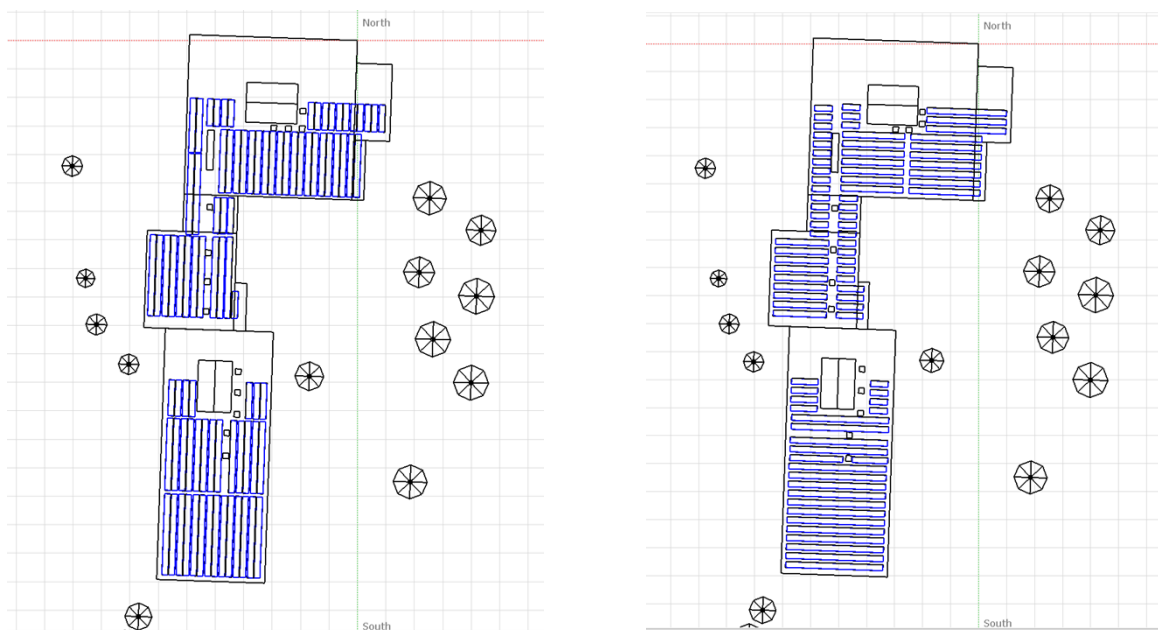
I handlingsprogram for 2018 til klimaplan for Hordaland er det sett av midlar til klimatiltak og kompetanseheving i kommunane. Fylkesrådmannen gjer framlegg om å styrke denne satsinga med 400 000 kr til kommunar som vil drive fram nye hydrogenprosjekt. Midlane vil vere dedikert til utviklingsprosjekt der ein eller fleire kommunar, i samarbeid med lokale næringsaktørar og næringshagar, saman vidareutviklar initiativ basert på lokale ressursar.

1.3. Solceller på tak - Arna vidaregåande skule

Regionalavdelinga har tett dialog med Eigedomsavdelinga i utarbeiding av prøveprosjektet for å teste ut solceller på tak i fylkeskommunale bygg. Eigedomsavdelinga har følgjande grunngjeving for tiltaket:

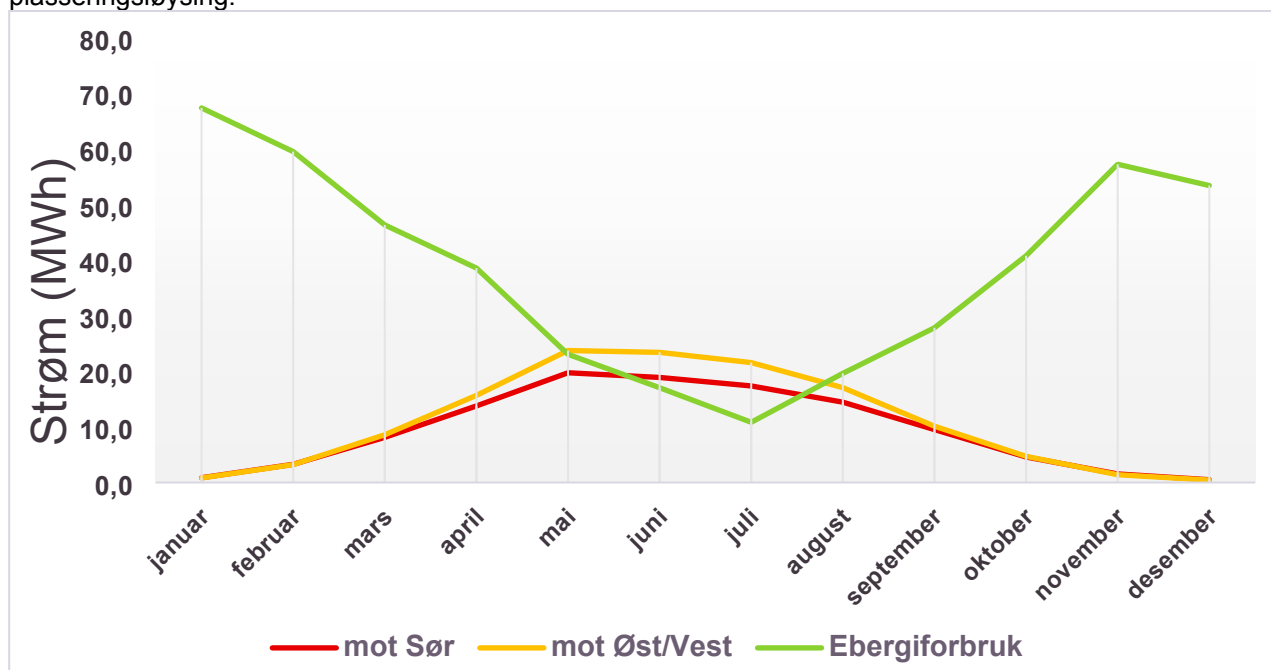
I Arna er fylkeskommunen i gang med ei større ombygging/rehabilitering i samband med samanslåing til ein vidaregåande skule i Arna. Det er ikkje vassboren oppvarming på skulen anna enn for ventilasjonsanlegga som blir varma opp via varmpumper. Skulen er, og vil også etter at arbeida er utført, varma opp via elektriske panelomner. Så langt er det ikkje installert solcelleanlegg på vidaregåande skuler i Hordaland. Med bakgrunn i dette meiner fylkesrådmannen at Arna vgs. ville vere eit naturleg prøveprosjekt for ein slik installasjon, då skulen i stor grad nyttar elektrisk energi og ikkje har andre energikjelder. Plassering av solcelleanlegget vil då bli på skuletaket som blir tekka på nytt i samband med rehabiliteringa.

I samband med rehabiliteringa er det i regi av Regionalavdelinga gjort ei kartlegging av potensialet for solcellepanel på taket på skulen. Kartlegginga har vurdert soltilhøve, plassering, skugge frå omgjevnader, i tillegg til kostnader for tiltaket. Det er vurdert to ulike løysingar for å plassere solcellene på taket. Mot sør eller mot aust/vest. Eit anlegg mot aust/vest vil produsere 17 % meir energi enn eit mot sør, grunna fleire panel, og vere ei 28 % høgare investering.

Figur 1 Panel mot aust/vest (til venstre) gir plass til fleire panel på taket, og blir difor dyrare, men gir størst energiproduksjon totalt. Panel mot sør (til høgre) gir meir energiproduksjon per solcelle, men færre solceller og energiproduksjon totalt.

Installasjonane er vurdert opp mot energiforbruket på skulen dei siste åra og tiltaket vil kunne tilføre skulen energi i store delar av året og erstatte kring 25 % av dagens energiforbruk. Straumproduksjonen vil vere høgare enn forbruket om sommaren. Ved å velje panel mot sør vil ein selje 7% av produksjonen til det lokale kraftnettet, medan panel mot aust/vest vil gi eit produksjonsoverskot til nettet på 14%. Eit anlegg mot sør vil ha ein tilbakebetalingshorisont på 17 år, medan eit anlegg mot aust/vest vil ta 19 år å rekne inn. Gjeve ei levetid på 30 år vil den venta gevinsten av anlegget vere 1,5 mill.kr, uavhengig av plasseringsløyising.

Figur 2 Produksjon vil vere høgare enn forbruk om sommaren.

Kostnadane for tiltaket er skissert i den følgjande tabellen. I estimatet er det valgt panelmodellar med høgast mogleg effektivitet, og eventuell støtte frå Enova er ikkje rekna inn. Dagens straumpris er lagt til grunn og det er heller ikkje teke med administrasjonskostnadar.

	mot Sør	mot Øst/Vest	mot Øst/Vest mer enn mot Sør
Installert effekt (kWp)	154	197	+28 %
Installert område på taket (m ²)	1330	1330	
Modulområde (m ²)	763	975	
Celleområde (m ²)	684	874	
Materialkostnad ('000 kr)	1784	2287	
Installasjonskostnad ('000 kr)	385	493	
Vedlikeholdskostnad ('000 kr/30 år)	70	90	
Totalkostnad ('000 kr)	2239	2869	+28 %
Totalkostnad per kWp ('000kr/kWp)	14,5	14,6	
Produsert energi (MWh/år)	113	131	+17 %
Kostnad for produsert energi (øre/kWh)	66	73	+11 %
Kostnaden for vanlig energi (øre/kWh)	116	116	
Payback tid (år)	17	19	+10 %
Penger spart ('000 kr)	1450	1468	+1 %
Arna vgs. gjennomsnittlig energiforbruk (MWh/år)	462		
Energiforbruk erstattet av solenergi (%/år)	24 %	28 %	

Det vil no gjennomførast meir detaljerte utgreiingar for å vurdere energiinnsparingar og dimensjonering av anlegget for å sikre størst kost-nytte av tiltaket. Solcelleanlegget som er planlagt vil bli det nest største solcelleanlegget i Hordaland installert på eit takområde på omlag 1300 kvadratmeter og omlag 700 kvadratmeter solceller. Tiltaket vil spare fylkeskommunen for straumkostnadar i heile anlegget si levetid estimert til minst 30 år og totalt spare fylkeskommunen for utgifter.

Fylkesrådmannen rår til å omdisponere 2 200 000 kr til å realisere prøveprosjektet. Arna vidaregåande skule er eit godt eigna prosjekt, då skule har elektrisk oppvarming frå panleomner og difor har eit jamnt og høgt straumforbruk. Midlane vil gå til å dekke kostnadane ved kjøp og installasjon av solcellepanel på taket på Arna vidaregåande skule.

1.4. Støtte til frivillige organisasjonar

I møte 12.12.17 vedtok Fylkestinget i sak PS125/2017 «Klimaplanen sitt handlingsprogram 2018» følgjande:

5. Fylkestinget føreset at noko av midlane til klimaplanen vert nytta i samband med etablerte frivillige organisasjonar med høg kompetanse på feltet.

Herunder midlar til:

- Marin forsøpling
- Prøvesykling el sykklar
- Klimavennlig gjenbrukskultur
- Samarbeid med biblioteket om folkeopplysning.
- Reduksjon av klimautslepp i bygningar.

Fylkesrådmannen gjer framlegg om å styrke Klimaplanen sitt budsjett for 2018 med 200 000 kr for å støtte slike tiltak. Midlane er tenkt å dekke søknadar frå Naturvernforbundet Hordaland sine prosjekt «Plastjakten» som adresserer marin forsøpling og «Ta vare på det du har», som bidreg til å auke kunnskap om å reparere kvardagsgjenstandar. Fylkeskommunen støttar også tiltak som adresserer dei andre tema nemnt over, men dette blir finansiert over Klimaplanen sitt handlingsprogram for 2018 og vil bli rapportert i samanheng med rulling av klimaplanens handlingsprogram ved årets slutt.

1.5. Tømmerkai i Granvin

Etter nokre tiår med skogreising rår no Indre Hordaland over betydelege mengder med tømmer. God infrastruktur er essensielt for å utnytte desse ressursane effektivt. Infrastruktur omfattar både eit tenleg vegnett og utskipingsplassar for tømmer. Landbruksdirektoratet mottak 14 prosjektskisser for bygging av tømmerkaier i Norge i 2017, 6 av desse vart prioritert for realisering. Ei av desse seks er Granvin i Hordaland. Det er innvilga 21 millionar kroner i tilskot frå Landbruksdirektoratet til å bygge tømmerkai i Granvin. Landbruksdirektoratet finansierer 80 prosent av kaia. Hordaland fylkeskommune har motteke søknad om støtte til Tømmerkai i Granvin, der det vert søkt om kr. 2 900 000,- i tilskot. Det er Moelven Granvin Bruk AS søker på vegne av skognæringa i Indre Hordaland om tilskot som bidrag til å fullfinansiere bygging av ny tømmerkai i Granvin.

Moelven Granvin Bruk AS vil støtte prosjektet med grunn på industriområdet. Moelven Granvin Bruk AS understreker at prosjektet er for skognæringa og ikkje Moelven Granvin Bruk AS. Moelven Granvin Bruk AS har per i dag dei kaifasilitetane verksemda treng for eiga drift og har ikkje trong for ny kai. Dei er likevel villige til å bidra økonomisk til kaia då dei ser at det vil styrke skognæringa lokalt. Ei sterk lokal skognæring er positiv for drifta til Moelven Granvin Bruk AS. Dei oppgjer at kaia er viktig for at skognæringa i regionen skal oppnå same auke i avverking som resten av fylket. I tillegg til grunn på industriområdet og økonomisk stønad stiller Moelven Granvin Bruk AS med administrativ støtte til prosjektet.

Ei ny tømmerkai i Granvin vil truleg bli den mest brukte tømmerkaia på vestlandet då 50-60% av alt trevirke i Ulvik, Granvin, Voss og halve Kvam vil bli skipa ut herifrå. Uttak av tømmer i Indre Hordaland har i dag stagnert, delvis fordi det er ei utfordring å få skipa ut tømmer. Det er lagt ved støtteerklæringar for bygging av tømmerkai frå fleire aktørar og kommunar. Desse er Nortømmer AS, Vestskog SA, Granvin herad, Ulvik herad, Voss kommune, Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune. Det er søkt om stønad frå kommunane, Granvin, Voss, Kvam, Ulvik, Eidsfjord, Ullensvang og Odda. Per i dag har Granvin innvilga 500 000kr. Ulvik er positive til prosjektet, men har ikkje midlar. Dei resterande kommunane har i skrivande stund ikkje svara på søknaden. Det vil bli tinglyst ei erklæring som syner skogbruket sine rettigheter til bruk av tømmerkaia, i samsvar med vilkår satt av Landbruksdirektoratet. Sjølv om skogbruket vil ha bruksrett til kaia er det og oppmoda til fleirbruk av kaia slik at anna industri kan nyte godt av den.

Relevante politiske vedtak:

Hordaland fylkeskommune har slutta seg til Melding om kystskogbruket. Fylkesutvalet vedtok 18.06.2015 (PS 170/2015):

1. *Hordaland fylkeskommune tar Melding om kystskogbruket 2015 til orientering*
2. *Hordaland fylkeskommune vil følgje opp Kystskogbruksmeldinga i samarbeid med dei andre deltakande fylkeskommunane.*
3. *Arbeidet med å følgje opp Kystskogbruksmeldinga vil verte finansiert over "Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland".*

«Handlingsprogram for nærings- og lokalsamfunnsutvikling 2018-2019» (HNH) vedteken av fylkesutvalet den 21.02.2018 (PS 55/2018) har Landbruk og lokalmat som bransje med særskilt fokus. Innan landbruk skal HNH mellom anna medverke til: Vekst i berekraftig uttak av skog, samt auka lokal bruk og bearbeiding av trevirke.

I 2014 handsama fylkesutvalet søknad om medfinansiering av tømmerkai på Eidsnes i Lindås kommune (PS 93/2014.) Fylkesutvalet fatta følgjande vedtak: **«Hordaland fylkeskommune løyver kr. 1 000 000 i tilskot til bygging av tømmerkai på Eidsnes i Lindås kommune. Finansiering frå fylkesutvalet sin "Til rådvelde"-konto.»**

Då fylkesrådmannen handsama søknaden til Eidsnes i Lindås, la vi fram ei positiv tilnærming til saka, men med negativ innstilling, ut frå manglande budsjettdekning i budsjett 2014.då vedtok som nemnd over, fylkesutvalet ei ekstraordinær bevilling via «rådvelde-kontoen».

Den 10.08.2017 søkte Moelven Granvin Landbruksdirektoratet om kr 21.040.000,- frå midlar i statsbudsjett 2017 til utbygging av kai- og tømmerterminalar. Dei totale kostnadsramme i prosjektet er i tilsegnet frå Landbruksdirektoratet satt til kr 26.300.000,-. I søknaden til Hordaland fylkeskommune er det og lagt inn tillegg til sjølve kaia. Det må lagast ein infrastruktur for sikring av området og bak-lagar til lagring av tømmer. Derfor er totalkostnadane i prosjektet 28 800 000kr.

Den 04.09.2017 fatta Landbruksdirektoratet følgjande vedtak:

«Landbruksdirektoratet tildeler et tilskudd på 80% av påløpte dokumenterte kostnader, begrenset oppad til kr 21.000.000,- til prosjektet utbygging av tømmerkai/-terminal i Granvin. Kostnader til egen administrasjon inngår ikke i tilskuddsgrunnlaget.»

Vilkår i tilsegnet frå Landbruksdirektoratet:

- Prosjektet sin storleik og tilskottsnivå medfører at søker må følge regelverket for offentlege anskaffing ved innhenting av anbod.
- Før sluttutbetaling vert gjort skal det foreligge ei tinglyst erklæring som viser skogbrukets rett til bruk av tømmerkaia/-terminalen på Moelven Granvin.
- Prosjektet skal gjennomførast i samsvar med søknad vedlagt e-post av 10.08.2017 og dokumentar som ligger til grunn for søknaden.
- Frist for gjennomføring av prosjektet er 31.10.2019.
- Forseinkingar eller endringar i prosjekt- eller finansieringsplan skal meldast til Landbruksdirektoratet så tidleg som råd, der ein oppgjer årsakene og samtidig presenterer ein ny framdriftsplan.

Bruk av kaia ved Granvin Bruk:

Det vil bli tinglyst ei erklæring som syner skogbruket sine rettigheter til bruk av tømmerkaia, i samsvar med vilkår satt av Landbruksdirektoratet. Den nye kaien vil i hovudsak bli brukt til tømmer og lager av tømmer. Sjølv om skogbruket har bruksrett til kaia er det òg oppmoda til fleirbruk av kaia slik at anna industri kan nytte godt av den. Per i dag er det vist konkret interesse for bruk av kaia frå NOBI Voss (sand og sement), Felleskjøpet, Lemminäinen og NordVest asfalt. Sand og kalk vil og bli transportert over kaia med ujamne mellomrom.

Erfaring frå Eidsnes kai i Lindås kommune syner at ny tømmerkai bidreg til å få tømmer over frå bil til båt. I 2017 er det gått ca 68000 m3 fordelt på 42 anløp over Eidsnes kai. I 2014, før kaia kom, var det 31000 m3 som gjekk med båt.

Skogbruket i dei nærliggande kommunane:

På oppdrag frå Kystskogbruket vart SINTEF engasjert til å kartfeste den mest gunstige lokalisering av tømmerkaier eller virkesterminaler for sjøtransport av tømmer frå kystregionen, *SINTEF 2011: Transport av skogsvirke i kyststrøk*. Rapporten viste mellom annan potensiale for årleg hogst i perioden 2015-2040 i kommunane Voss, Granvin, Ulvik og halve Kvam. Desse kommunane vil nå opp i eit volum på 125 m3, så fram at det blir avverka ein del furu.

Kommune	M3 pr. år i 25 år	Volum i perioden	Gj. Transport avstand til kai
Voss	60000	1500 000	30 km
Granvin	3300	82 500	17 km
Ulvik	13000	325 000	24 km

Skogbruket er viktig for Ulvik. I overkant av 10% av innbyggjarane i heradet livnærer seg gjennom jord- og skogbruk. Det produktive skogarealet utgjer om lag 35 000 dekar og mykje er av svært høg bionitet. Det årlege hogstuttaket har dei siste åra vore rundt 13000 m3/år.

Voss kommune er største skogkommunen i Hordaland, med 600 000 daa produktiv skog. Per i dag er om lag 31 000 daa økonomisk tilgjengelig. Aktiviteten i vossaskogen har grovt sett firedobla seg frå 15 000 m³ til 60000 m³ dei seinare åra. For 20% av kulturskogen i Voss kommune er det i Hovudplan for skogsvegar planlagt 50 km med skogsveg som utløyser 915 000 m³ med grantømmer. Granvin er for Voss den kortaste vegen til djupvasskai og planlagt ny kai i Granvin vil ha stor verknad både for leveringskapasitet og råstoffverdien på tømmeret.

Granvin har ca. 59 000 daa produktiv skog, 16 000 daa av dette er barskog med høg eller svært høg bonitet. Granvin har i dei siste ti åra hatt eit uttak av omtrent 3300m³ industrivirke av gran i snitt per år. Granvin herad arbeider kontinuerleg med å betra vegane for å sikre tilkomst med tømmerbil.

Avverkinga i Granvin, Ulvik og Voss har stagnert medan det har auka i resten av fylket. Betre infrastruktur som gjer meir effektiv, økonomisk og miljømessig frakt kan endre denne trenden.

Det er lagt ved støtteerklæringar for bygging av tømmerkai frå fleire aktørar og kommunar. Støtteerklæring til tømmerkai er lagt ved frå desse aktørane: Nortømmer AS, Vestskog SA, Granvin herad, Ulvik herad, Voss kommune, Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune.

Budsjett og finansiering tømmerkai Granvin:

Utgifter	
Utarbeiding av anbodspapir, med berekningar	500 000
Byggeleiar	1 000 000
Entreprenørkostnad kai	25 800 000
Riving av tømmerbane for å gjere plass til kai	400 000
Ny innkøyring og asfaltering	500 000
ISPS sikring	300 000
FMB måling	300 000
Totalkostnad eks. mva.	28 800 000

Planlagt Finansiering frå søkjer	
Tilskot landbruksdirektoratet	21 000 000
Tilskot Hordaland fylkeskommune	2 900 000
Eigenandel Moelven Granvin Bruk AS* og tilskot frå kommunar	4 900 000
Totalt eks mva.	28 800 000

*Moelven Granvin Bruk AS lånar midlar frå Moelven konsernet. Dei betalar tilbake renter og avdrag frå eige overskot.

2. Fylkesrådmannens innstilling

Klimaplan for Hordaland 2014-2030 har følgjande målsettingar som omdisponeringa vil bidra til å styrke:

1.2 Mål:

Klimagassutslepp

Utslepp av klimagassar i Hordaland skal reduserast med 22 % innan 2020 i høve til 1991 og 40 % innan 2030 i høve til 1991. Det vil seie ein årleg reduksjon på 3,9 % fram til 2020, og deretter ein årleg reduksjon på 2,6 % fram til 2030.

3.6 Strategiar for energi

Strategi B: Vere ein føregangsregion i produksjon og lagring av fornybar energi

- Utvikle og ta i bruk nye former og teknologiar for energiproduksjon og lagring av energi. Kompetanse, forskning og utdanning på energifeltet skal styrkjast. Verkemiddel må sikre utvikling, produksjon og tilgang til sluttbrukar/marknad. Arbeide for betre vilkår for ny fornybar energi, som solenergi, offshore vindkraft, geotermi og bølge/tidevasskraft.

4.3 Strategiar for klimavenlege bygningar i Hordaland

Strategi A: Meir effektiv energibruk

- Bygge og rehabiliterer til energismarte og miljøvenlege bygg.
- Fylkeskommunale bygg skal vere førebilete på miljø- og klimavenleg bygging og rehabilitering.

5.3 Strategiar for arealbruk og transport

Strategi D: Overgang til transportmidlar med lågare eller null utslepp

- Minst 20 % av alle lette køyretøy skal gå på ikkje-fossile drivstoff innan 2020, og 40 % i 2030.
- Innan 2020 skal godstransport på sjø aukast med 20 %. Innan 2030 skal godstransport som går på bane doblast og godstransport på veg reduserast tilsvarande.

På bakgrunn av målsettingane over føreslår Fylkesrådmannen følgjande omdisponering:

Omdisponering	kr
Hydrogen	
1.1 Utlysing av tilskot til kjøp av hydrogenbilar	200 000
1.2 Støtte til utviklingsprosjekt i kommunar	400 000
Andre miljø- og klimatiltak	
1.3 Solceller på tak, Arna VGS	2 200 000
1.4 Støtte til frivillige organisasjonar	200 000
1.5 Tømmerkai i Granvin	1 000 000
Totalt	4 000 000